

Energitilsynet
Att: Jon Christensen

Kgs. Lyngby, 30.10.2017

Høringssvar: Ændret minimum budgrænse i regulerkraftmarkedet og markedet for manuelle reserver

Danske Commodities har været kraftig fortalere for nedsættelse af budstørrelserne i en længere årrække og hilser derfor Energinet.dks anmeldte nedsættelse af budgrænserne for henholdsvis Regulerkraft og Manuelle reserver meget velkommen – jo før des bedre.

Danske Commodities er fuldt ud enige i Energinet.dks anførte argumenter for nedsættelse af budstørrelserne

- *Det vil gøre det nemmere for nye aktører at komme ind på regulerkraftmarkedet.*
- *Fleksibelt elforbrug, som er karakteriseret ved mange, små enheder, kan få hurtigere adgang til regulerkraftmarkedet.*
- *Det samlede udbud af regulerkraft og manuelle reserver i MW forventes at blive øget marginalt, idet mindre bud hos nye eller små aktører nu kan nyttiggøres.*
- *Prissætningen af regulerkraft bliver mere korrekt og prisen vil falde marginalt*

Danske Commodities undre sig dog over, at man ikke går hele vejen ned til 1 MW og opnår væsentligt større effekter på de omtalte områder. Der opfordres derfor til, det tydeliggøres at nedsættelsen til 5 MW ikke er målet og at Energinet.dk omgående sætter en målsætning om at reducere budstørrelsen yderligere ned til 1 MW.

Danske Commodities bemærker, at det virker selvmodsigende at Energinet.dk affører, at årsagen til den lange implementeringsperiode fra 2013 til nu, skyldes, at de øvrige nordiske TSOer ikke har været klar til 5 MW bud, men at man i næste afsnit oplyser, at alle øvrige nordiske TSO allerede har indført 5 MW bud.

Danske Commodities oplever, at det har været konkurrenceforvridende for at aktører i naboeråder har haft lavere budgrænser end de danske aktører – særligt i forholdet mellem naboeråderne DK2 og SE4, hvor kraftværkskapaciteten er meget begrænset og kapacitet derfor er særligt værdifuldt.

Med venlig hilsen

Jakob Bendixen

jbe@danskecommodities.com
+45 3114 8408

Energitilsynet
Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

7. november 2017

Att: Jon Christensen

Tlf. direkte: 6225 9584
ALK@gasnet.dk

Høring af anmeldelse af ændret minimum budgrænse i regulerkraftmarkedet og markedet for manuelle reserver

HMN GasNet P/S (herefter GasNet) er blevet opmærksom på ovennævnte høring i Energitilsynets nyhedsbrev, og tillader sig hermed at fremkomme med sine bemærkninger til høringen.

GasNet beder venligt om at komme på høringslisten fremadrettet.

GasNet bifalder en nedsættelse af budgrænsen i regulerkraftmarkedet og markedet for manuelle reserver, men ser meget gerne at budgrænsen reduceres til 1 MW i stedet for 5 MW.

En reduktion af budgrænsen til 1 MW vil initiere et fleksibelt el-forbrug med varmepumper og gas/el-hybridvarmepumper og understøtte markedets positive udvikling.

Faktum er, at jo lavere en budgrænse jo flere nye aktører vil entrere på markedet. Med en budgrænse på 1 MW skal en ny aktør kun mobilisere omkring 500 varmepumper, mens en budgrænse på 5 MW fordrer mobilisering af omkring 2.500 varmepumper. 2.500 varmepumper er et uforholdsmæssigt stort antal i et begyndende marked, hvilket vil begrænse antallet af nye aktører.

Sverige har siden 2016 anvendt en budgrænse på 5 MW, Der er derfor ikke noget til hinder for, at de nordiske lande opererer med forskellige budgrænser. Med en budgrænse på 1 MW tager Danmark tæten i den meget positive udvikling til fremme af markedet for fleksibelt elforbrug samt igangværende og ikke mindst fremtidige demonstrationsprojekter.

GasNet står selvfølgelig gerne til rådighed for en uddybning af ovenstående.

Med venlig hilsen

Alexander Kousgaard Sejbjerg
Analytiker, økonomi og regulering
Energiplanlægning og udvikling

Til Energitilsynet: post@energitilsynet.dk
jovc@energitilsynet.dk

Dok. ansvarlig: HJV
Sekretær:
Sagsnr: s2017-387
Doknr: d2017-17815-5.0
7. november 2017

Høring af anmeldelse af ændret minimum budgrænse i regulerkraftmarkedet og markedet for manuelle reserver

Branchefællesskab for Intelligent Energi (iEnergi) takker for høring af Energinet's anmeldelse af ændret minimum budgrænse i regulerkraftmarkedet og markedet for manuelle reserver.

Vi har gennem flere år – bl.a. i regi af MM2.0.-arbejdet i 2014 og frem - gjort opmærksom på nødvendigheden af at forbedre produkt-design og vilkår for fleksibel el, herunder fremsat ønsket om en reduktion af budgrænsen fra de nuværende 10MW til 1 MW. Dette bør ske som led i en forbedring af rammerne i elmarkedet for at fremme aktiveringen af fleksibelt forbrug. En lavere budgrænse vil lette adgangen til elmarkedet for aktører, der ønsker at pulje fleksibelt forbrug fra mindre forbrugsenheder.

Energinets anmeldelse af at sænke minimum-budgrænsen i regulerkraftmarkedet og markedet for manuelle reserver er således et skridt i den rigtige retning, som iEnergi bakker op om.

Det vækker samtidig undren, at Danmark er sidst til at foretage denne ændring i det nordiske marked, hvor reduktionen er begyndt i Sverige i 2016. Men det demonstrerer jo, at det er muligt for de nordiske lande at operere med forskellige budgrænser i regulerkraft-markedet.

Energinet har ved forskellige lejligheder påpeget, at det var Norges manglende automatisering, der vanskeliggjorde en sænket budgrænse. Men hvis Sverige siden 2016 har anvendt 5W-grænsen i SE4 som et pilot-projekt, vil vi på det kraftigste opfordre til, at Danmark i en test-periode opererer med en 1MW budgrænse i DK2. Vi kan så gøre os erfaringer og give bedre muligheder for udbredelse af de demonstrationsaktiviteter, der f.eks. finder sted i CITIES-projektet ift. rensningsanlægs og fjernvarmeværkers fleksibilitet, samt i EcoGrid2.0 på Bornholm ift. varmepumper og på Frederiksberg og Bornholm ift. elbiler. F.eks. kræver en grænse på 10MW mobilisering af ca. 5000 varmepumper, 1MW reducerer porteføljestørrelsen til ca. 500 varmepumper.

Vi står gerne til rådighed for en uddybning af ovenstående.

Med venlig hilsen
Branchefællesskab for Intelligent Energi

Helle Juhler-Verdoner

Energitilsynet
Att.: Post@energitilsynet.dk

Vedr. høring af anmeldelse af ændret minimum budgrænse i regulerkraftmarkedet og markedet for mauelle reserver

Energitilsynet har lagt Energinets anmeldelse af ovennævnte til høring på hjemmesiden.

Foreningen Biogasbranchen finder, at forslaget om at sænke budgrænsen er et skridt i den rigtige retning idet den nuværende grænse på 10 MW er særdeles uhensigtsmæssig i forhold til markedsaktørerne og i forhold til udviklingen i andre lande. Biogasbranchen finder imidlertid, at Energinet bør gå videre og i det mindste forsøgsvis åbner op for en yderligere sænkning af budgrænsen til 1 MW.

Med venlig hilsen

Bruno Sander Nielsen

C.c.: Jovc@energitilsynet.dk

Fra: Henning Parbo
Til: [Jon Vestrup Christensen \(SET\)](#)
Emne: SV: udkast til afgørelse sænkning af budgrænser
Dato: 5. december 2017 10:27:35

Kære Jon,

Tak for hurtig sagsbehandling.

I tillæg to små kommentarer:

- I afsnit 13. går der et eller andet galt rent sprogligt – sidste del af sætningen er svært forståelig.
- I afsnit 16 lyder det: ”*Sekretariatet skal opfordre Energinet til at arbejde for en yderligere sænkning af budgrænserne for deltagelse i regulerkraftmarkedet og markedet for manuelle reserver i DK1...*”. Jeg går ud fra, at anbefalingen er ment at skulle gælde i såvel DK1 som DK2.

Venlig hilsen

Henning Parbo

Systemydelse

+4523338621

HEP@energinet.dk

Fra: Jon Vestrup Christensen (SET) [<mailto:jovc@energitilsynet.dk>]

Sendt: 28. november 2017 14:32

Til: Henning Parbo

Emne: udkast til afgørelse sænkning af budgrænser

Kære Henning,

Vedhæftet er Sekretariatet for Energitilsynets udkast til afgørelse om godkendelse af Energinets forslåede sænkning af budgrænser for deltagelse i regulerkraftmarkedet, samt markedet for manuelle reserver.

Eventuelle kommentarer skal være Sekretariatet i hænde senest onsdag d. 13. december 2017.

Mvh.

Jon

Med venlig hilsen

Jon Christensen

Fuldmægtig

Tlf. +45 4171 5431

Mail jovc@energitilsynet.dk

ENERGITILSYNET

Sekretariatet for Energitilsynet
Carl Jacobsensvej 35
DK-2500 Valby
Tlf. +45 4171 5400
Mail post@energitilsynet.dk
Web www.energitilsynet.dk

Energitilsynet
Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

post@energitilsynet.dk

jovc@energitilsynet.dk

Dok. ansvarlig: CDW
Sekretær: EDR
Sagsnr: s2013-053
Doknr: d2017-19636-4.0
6. december 2017

Energitilsynets udkast til afgørelse om ændring af minimumsbudgrænsen i regulerkraftmarkedet

Dansk Energi takker for muligheden for at give høringssvar på Energitilsynets høring over ændring af minimumsbudgrænsen for regulerkraftmarkedet og markedet for manuelle reserver. Vi ser ændringen mod mindre budstørrelser som et vigtigt skridt, men vi mener dog samtidig, at ambitionsniveauet kunne have været større, og at tempoet kunne have været højere.

Udfordringen er i disse år at sikre, at elsystemets funktionalitet opretholdes i takt med, at elproduktionsstrukturen ændres. Traditionelt har kraftværker leveret ydelserne, men de bliver færre. Omvendt forventes det fleksible forbrug at spille en større rolle. Det er Dansk Energis vurdering, at en lavere minimumsbudgrænse end de 5 MW, som foreslået, tillader mere fleksibelt forbrug at deltage i elmarkedet og dermed bidrager positivt til elsystemets funktionalitet.

Dansk Energi deltog i Energinets eget projekt, Markedsmodel 2.0. Vi hæfter os ved, at budgrænsen her anbefales sænket til 1 MW for at opnå det fulde potentiale. I den tekniske baggrundsrapport for fase 2 står om løsningsforslagene:

Løsningsforslag til budstørrelsen

Budstørrelsen på regulerkraftmarkedet bliver i løbet af 2015 sænket til 5 MW, men for at forbruget kan udnytte sit fulde potentiale, skal dette ned på 1 MW.

Derudover vil Energinet.dk arbejde for at sænke budstørrelsen til 1 MW i samarbejde med Norden og Tyskland. Disse lempede krav til budstørrelser vil være i overensstemmelse med EU's bestræbelser på at fremme det fleksible forbrug i takt med, at de fluktuerende energimængder er stigende.

Kilde: Energinet, Markedsmodel 2.0, Teknisk baggrundsrapport, fase 2. <https://energinet.dk/-/media/Energinet/Publikationer-TLU/Markedsmodel/Teknisk-baggrundsrapport--markedsmodel-20.pdf>

'Guideline on Electricity Balancing' stiller krav til, at der udvikles standardprodukter for regulerkraft. Projektet MARI er valgt af ENTSOE i september 2017 som 'implementation project' i den henseende. Dette projekt arbejder med en minimumsbudgrænse på 1 MW.

Dansk Energi mener, at der er overvældende argumenter for at nedsætte budgrænsen til 1 MW. Det er vigtigt for at opretholde elsystemets funktionalitet, og giver flere aktører mulighed for at deltage i markedet. Vi mener ikke, at denne nedsættelse bør vente længere. Omvendt har vi svært ved at få øje på det gode argument for ikke at sænke budgrænsen til 1 MW i denne omgang.

Vi uddyber naturligvis gerne vores holdning.

Med venlig hilsen
Dansk Energi

Christian Dahl Winther

Mail: cdw@danskenergi.dk
Tlf.: +45 35 300 437